

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"27.6.1984 tarih ve 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 18. maddesinin 4916 sayılı Kanunla değiştirilen son fıkrasında, 'Bu payın % 40'ı doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılır, kalan % 60'ı ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılır. Hesaplama ve dağıtım işlemleri Maliye Bakanlığı'nca yapılır.' kuralı düzenlenmiştir.

Anayasanın 127. maddesinin son fıkrasının son tümcesine göre yerel yönetimlere görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanması gerekmektedir. Gelir kaynaklarının sınırlı olması nedeniyle Büyükşehirlere tahsis edilen genel bütçe vergi payının belediyeler arasında dağıtımını önem taşımaktadır.

Büyükşehir belediyelerinin görevleri yasalarda belirlenirken herhangi bir ayırım gözetilmemişse de, her Büyükşehir belediyesinin yerine getirmek durumunda olduğu hizmetlerin nitelik ve nicelik itibarıyla farklılık göstereceği kuşkusuzdur. Herhangi bir Büyükşehir belediyesinin nüfusu yanında yöredeki sanayi yoğunluğu, eğitim kurumlarının sayısı, gelişme hızı, üretim ve tüketim kapasitesi, kültür ve eğitim seviyesi ile ekonomik faktörler mahalli hizmetlerin niteliğini ve maliyetini doğrudan etkileyen unsurlardır.

Bu etkenler gözetildiğinde belediyelerin hizmet maliyetlerinin her zaman nüfusla doğru orantılı olarak artmadığı bir gerçektir. Büyükşehir belediyelerinin il merkezlerinde toplanan genel bütçe gelirlerinden ayrılan %60'lık payın 3030 sayılı Kanunun 18. maddesinin son fıkrasının son tümcesinde olduğu gibi nüfus baz alınarak Anayasanın 127. maddesinde öngörülen biçimde belediyelere görevleriyle orantılı adil bir dağıtımın sağlanamayacağı açık olduğundan söz konusu tümcede Anayasaya aykırılık görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle Anayasa'nın 152. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 28. maddesi uyarınca Mahkememizce bakılmakta olan dava sebebiyle uygulanacak olan 19.7.2003 tarih 4925 sayılı Kanunla değişiklik yapılan 3030 sayılı Kanunun 18. maddesinin son fıkrasının 2. cümlesinin Anayasa'nın 127. maddesine aykırı olduğu kanaatine ulaşıldığından dava dilekçesi ve eklerinin onaylı örneği ile söz konusu ibarenin iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, 17.6.2004 tarihinde oybirliği ile karar verildi.""